

KVKK'da Uzun Süredir Beklenen Değişiklikler Gerçekleşti!

Türkiye'de kişisel verilerin korunmasına yönelik kritik ve belki de en önemli dönüm noktasının 2016'da yürürlüğe giren Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) olduğu söylenebilir. Bununla birlikte KVKK, yürürlüğe girdiği ilk günden beri pek çok tartışmayı da beraberinde getirmiş, uygulamada yarattığı sorunlarla eleştirilerin odağı haline gelmişti. Özellikle, kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına dair mevzuatın öngördüğü düzenin günümüz ticari hayatının dinamikleriyle uyumlu olmadığına dair çokça eleştiri bulunuyordu. Bu gibi sebeplerle KVKK'da reform çalışmaları bir süredir devam ediyordu.

Bu doğrultuda, KVKK'da uzun süredir beklenen değişiklikler "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" (Kanun) ile gerçekleşti. Kanun'un teklifi 16 Şubat 2024'te Adalet Komisyonu'na sunulmuştu. Kanun 8. Yargı Paketi olarak da anılıyor.

Bu doğrultuda, KVKK'da değişen kritik düzenlemeleri aşağıda sizler için derledik.

KVKK, Birçok Konuda GDPR ile Daha Uyumlu Hale Geliyor

Kanun, uygulamada pek çok soruna neden olan özellikle şu iki konuya ilişkin kritik değişiklikler getiriyor: (i) kişisel verilerin yurt dışına aktarım şartları ve (ii) özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarımı için benimsenen yeni sistem, eski düzenlemelere kıyasla farklı bir bakış açısı ve sistematik benimsiyor. Yeni sistemle birlikte verilerin yurt dışına aktarımı, Avrupa Birliği'nde yürürlükte olan Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü (General Data Protection Regulation / GDPR) sistematigi ile büyük ölçüde uyumlu.

Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartlarında Değişikler

KVKK'da özel nitelikli kişisel veriler; sağlık, cinsel hayat, sendika ve vakıf üyeliği bilgileri ile biyometrik veriler olarak sıralanıyor. Bu kapsamda KVKK, bu verileri de kendi arasında bir ayrıma tabi tutarak (i) sağlık ve cinsel hayat verileri ve (ii) diğer özel nitelikli kişisel veriler olarak ayırıyor. Bu doğrultuda KVKK uyarınca, sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikli kişisel verilerin işlenebilmesi, sadece ilgili kişinin açık rızasının bulunması veya kanunlarda öngörülmesi halinde mümkün. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin özel nitelikli kişisel verilerse açık rıza dışında belirli amaçlarla sadece belirli kamu kurum ve kuruluşları veya sır saklama yükümlülüğü altındakiler tarafından işlenebiliyor.

Kanun değişikliği ile KVKK artık, bu ayrımı büyük ölçüde ortadan kaldırarak **özel nitelikli kişisel verilerin işlenebileceği hukuki işleme sebeplerini farklılaştırıyor**. Özellikle uygulamada sıkça karşılaşılan istihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardım alanlarındaki veri işleme faaliyetleri için getirilen düzenleme oldukça kritik. Bu kapsamda, ilgili kişinin açık rızası olmasa dahi, gerekli şartlar sağlanırsa, sayılan alanlardaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla özel nitelikli verilerin işlenebilmesinin önü açılacak.

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılmasında Köklü Değişiklikler

Kanun kapsamında kişisel verilerin **yurt dışına aktarılması sil baştan düzenleniyor**. Artık KVKK'da, eskiye kıyasla tamamen yeni ve farklı bir sistematik benimsenecek. Bu kapsamda artık yurt dışına veri aktarımı için üç kademeli ve alternatifli bir aktarım rejimi getiriliyor:

- Yeterlilik kararına dayalı aktarım,
- Uygun güvencelere dayalı aktarım,
- Arızı durumlara dayalı aktarım.

Yeni düzenlemeyle birlikte artık ilgili kişinin açık rızasının olması, verinin yurt dışına sürekli aktarılmasına doğrudan imkân tanımayacak. Ayrıca yeni düzenlemede, GDPR sistematığıyla uyumlu olacak şekilde aktarım sürecinin temel süjesi olarak **veri sorumlusuyla birlikte veri işleyenler de sayılıyor**. Bu kapsamda, yurt dışına aktarımda veri sorumlusu ve veri işleyen tarafından aşağıdaki hususlara dikkat edilmeli:

- Kişisel verinin aktarılacağı ülke veya spesifik sektörler için Kişisel Verileri Koruma Kurulu (**Kurul**) tarafından verilmiş yeterlilik kararı olmalı.
- Yeterlilik kararı yoksa; taraflar verileri ancak belirlenen güvencelerden birini sağlaması halinde yurt dışına aktarabilecek.
- Taraflar güvenceleri de sağlayamıyorsa; sadece “arızı durumlar” için yurt dışına kişisel veri aktarımı yapabilecek.

Arızı olmak kaydıyla kişisel verilerin yurt dışına aktarılacağı ilk hal ilgili kişinin muhtemel riskler hakkında bilgilendirilmesi kaydıyla, aktarıma açık rıza vermesi. Bu kapsamda, yeni düzenlemeyle birlikte, açık rızaya dayalı yurt dışına veri aktarımı kısıtlanacak. Bu durum, bugüne kadar yurt dışına aktarım için veri sorumlularının kurdukları sistematığı baştan uca tekrar değerlendirmesini gerektirecek.

Yurt Dışına Aktarımda Kullanılacak Standart Sözleşmeler KVK Kurumu’na Bildirilecek, Aksi Halde İdari Para Cezası Söz Konusu

Yurt dışına veri aktarımı için uygun güvence yöntemleri arasında yer alan “standart sözleşmeler” veri sorumlusu veya veri işleyen tarafından 5 iş günü içinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu’na (**KVK Kurumu**) bildirilecek. Aksi halde, Kanun’da 50.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar idari para cezası verilebileceği yer alıyor.

Bağlayıcı Şirket Kuralları Uygun Güvenceler Arasında Sayılıyor

Ortak ekonomik faaliyette bulunan teşebbüs grubu bünyesindeki şirketlerin uymakla yükümlü oldukları, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler içeren ve Kurul tarafından onaylanan “bağlayıcı şirket kuralları” (binding corporate rules- BCR) yurt dışına veri aktarımı için uygun güvence yöntemleri arasında yer alıyor.

Bu doğrultuda, Kurul tarafından onaylanan bağlayıcı şirket kurallarına tabi teşebbüs grubunun Türkiye’deki şirketinden, yabancı ülkedeki şirketine Kurul’dan ayrıca izin alınmaksızın veri aktarılabilir.

İdari Para Cezalarına Karşı İdare Mahkemesi Yolu Açılıyor

Eski düzenlemeler uyarınca Kurul’un idari para cezalarına karşı sulh ceza hakimliğine; kalan kararlara ilişkin ise idari yargıya başvurulabiliyordu. Artık, Kurul tarafından verilen idari para cezalarına karşı idare mahkemelerine başvurulabilecek.

1 Eylül 2024’e Kadar Tüm Uyum Çalışmaları Gözden Geçirilmeli

Değişiklikler için, iki aşamalı bir geçiş öngörülüyor. Buna göre;

- Açık rızaya dayalı yurt dışına veri aktarımına yönelik düzenlemeler **1 Eylül 2024’e** kadar uygulanacak. 1 Eylül 2024’ten itibaren kişisel verileri yurt dışına aktarmak için açık rızaya ancak arızı durumlarda ve muhtemel risklere ilişkin ilgili kişileri bilgilendirme yapmak kaydıyla başvurulabilecek.

- Kalan düzenlemeler, 1 Haziran 2024'te yürürlüğe girecek.

Kamuoyunda büyük ses getiren bu değişiklikler, her ne kadar birkaç maddede düzenleme getiriyor olsa da; kişisel veri işleme süreçlerinde büyük değişiklikler gerektirecek. Bu kapsamda veri sorumluları ve veri işleyenlerin bu esaslı değişiklikleri içselleştirmesi, yeni düzenlemelere yönelik uyum süreçlerini yürütmeleri oldukça kritik.

Kanun'un tam metnine buradan ulaşabilirsiniz.

KVK Kurumu'nun Çevrim İçi Mahremiyet ve Çerezler Konulu Bülteni Yayınlandı

KVK Kurumu bir süredir çerezler üzerine yoğun bir şekilde çalışıyor. Bu kapsamda yakın bir zamanda da "Çevrim İçi Mahremiyet ve Çerezler" başlıklı bültenini (**Bülten**) yayımladı. Bülten, yoğunluklu olarak küresel hassasiyetin günden güne arttığı konu olan çerezler aracılığıyla kişisel verilerin işlenmesine ilişkin bilgilendirmeler içeriyor.

Bülten'de yer alanların özeti aşağıdaki gibi:

- Bülten'de ilk olarak çerezlerin tarihi özetleniyor; işlevi ve çalışma mantığı anlatılıyor. Bunu takiben, çerezler aracılığıyla kişisel verilerin işlenmesi detaylandırılıp veri sorumlularına bu alanda tavsiyeler veriliyor.
- Avrupa Birliği hukukunda çerezlere dair son durum özetleniyor. Bununla birlikte dünyadaki çeşitli veri koruma otoritelerinin konuya bakış açısını gösterebilmek adına ilgili otoritelerin uygulamalarından örnekler veriliyor.
- Opt-in ve opt-out mekanizmaları açıklanıyor. Opt-in sisteminin benimsenmesi gerektiği örneklerle gösterilmiş durumda.
- KVK Kurumu'nun 2022'de yayımladığı ve uygulayıcılara yönelik bir rehber teşkil eden Çerez Uygulamaları Hakkında Rehber'in getirdikleri kısaca anlatılıyor.
- KVK Kurumu tarafından 2023'te yayımlanan "Mobil Uygulamalarda Mahremiyetin Korunmasına Yönelik Tavsiyeler" başlıklı rehberin getirdikleri özetleniyor.
- Mahremiyet kavramı, dijital parmak izi ile kişisel verilerin korunması konulu makaleyle vurgulanıyor. Dijital parmak izi teknolojisinin kişisel verilerin korunması kapsamında yarattığı riskler değerlendiriliyor. Bu kapsamda alınabilecek önlemler anlatılıyor.

Bülten, KVK Kurumu'nun mahremiyete yönelik hassasiyetini ve çerezler aracılığıyla kişisel verilerin işlenmesi hususu konusunda detaylı değerlendirmelerini içermesi bakımından önemli bir kaynak oluşturuyor.

Bülten'in tam metnine buradan ulaşabilirsiniz.

KVK Kurumu "Kanunlarda Açıkça Öngörülme" Kişisel Veri İşleme Şartına İlişkin Bilgi Notu Yayınladı

KVK Kurumu, 12 Şubat 2024'te KVKK'da yer alan "kanunlarda açıkça öngörülme" kişisel veri işleme şartına ilişkin yeni bir bilgi notu (**Not**) yayınladı.

Bilindiği üzere, KVKK'nın "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı 5/2-(a) düzenlemesi uyarınca, kanunlarda açıkça öngörülmüş olması halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkün.

Not'ta bu şartın özel kanunlarda nasıl düzenlendiği, idari düzenlemelerle sınırlandırılıp sınırlandırılmayacağı ve Avrupa Birliği hukukunda nasıl düzenlendiği gibi konularda açıklamalarda bulunuldu. KVK Kurumu'nun Not'ta yer verdiği konu başlıkları şu şekilde:

- KVK Kurumu, Not'ta "kanunlarda açıkça öngörülme" şartını Türk hukuku ve Avrupa Birliği hukuku bakımından iki temel başlıkta değerlendirdi. Bu kapsamda, Avrupa Birliği'nde farklılaşan düzenlemeler ve otorite kararlarına da değinildi.
- Anayasa'nın 20. maddesinde düzenlenen kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı kapsamında, bu hakkın temel hak ve özgürlükler kapsamında olduğu ve Anayasa'da düzenlendiği üzere bu hakkın da ancak kanunla sınırlandırılabilmesi hatırlatıldı.
- KVK Kurumu, "kanunlarda açıkça öngörülme" kişisel veri işleme şartının kapsamını belirlerken kanuni ve idari düzenlemeler arasında ayırım yaparak değerlendirmelerde bulundu. Bu kapsamda, sadece herhangi bir kanunda açık bir hüküm varsa veya açık bir hüküm ile ikincil mevzuata yönlendirme yapılmışsa kişisel verilerin bu şarta dayanılarak işlenebileceği belirtildi. Ayrıca KVK Kurumu, "kanunlarda açık hüküm olması" şartının doğrudan dar yorumlanmaması gerektiği, burada ilgili kanun hükmünde kanun koyucunun amacının göz önüne alınarak bir değerlendirme yapılması gerektiği belirtti. Bu kapsamda KVK Kurumu, sektörden çeşitli örnekler de verdi.

Not, bütün veri sorumluları bakımından önemli bir rehber teşkil ediyor. Not'un tam metnine buradan ulaşabilirsiniz.

"a.tr" Alan Adları Başvuruları Tüm Hızıyla Devam Ediyor

25 Ağustos 2023'te Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun "a.tr Yapısındaki Alan Adlarının Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar" ile "a.tr Yapısındaki Alan Adlarının Ücretleri" hakkındaki kararı (**Karar**) yayımlanmıştı. Karar'da yer alan önemli düzenlemelere TFP Eylül 2023 sayımızda yer vermiştik.

Karar'da, "a.tr" uzantılı alan adlarının tahsisinde önceliklendirme sırası üç kategori olacak şekilde belirlenmişti. 1. ve 2. kategorinin tahsis işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte 14 Şubat 2024'te son kategori olan 3. kategoriye geçildi.

Karar'ın 9. maddesi ve TRABİS (TR Ağ Bilgi Sistemi) tarafından yayımlanan duyuru uyarınca 3. kategori kapsamında **25 Ağustos 2023 tarihi itibarıyla tahsisli olan;**

- "a.kep.tr",
- "a.av.tr",
- "a.dr.tr",
- "a.com.tr",
- "a.org.tr",
- "a.net.tr",
- "a.gen.tr",
- "a.web.tr",
- "a.name.tr",
- "a.info.tr",
- "a.biz.tr"
- "a.tv.tr",
- "a.bbs.tr",
- "a.tel.tr"

uzantılı alan adları sahipleri öncelikli. Bu doğrultuda, yukarıda yer alan öncelik sıralamasında "a" alanının aynı olması halinde sıralamada **bir üst maddede yer alan** uzantılara sahip taraflara öncelik tanınıyor.

Karar uyarınca 3. kategorinin tamamlanması için dört aylık süre öngörülüyor. Bu doğrultuda, **14 Şubat 2024** tarihinden **14 Mayıs 2024** tarihine kadar başvurular alınacak. Başvuru sürecinin tamamlanmasıyla birlikte,

14 Mayıs 2024 ile **14 Haziran 2024** tarihleri arasında değerlendirmeler yapılacak ve tahsis işlemleri gerçekleştirilecek.

Başvurular mevcut alan adının bulunduğu kayıt kuruluşundan temin edilecek **başvuru kodu** ile gerçekleştiriliyor. Ardından ilgili alan adının bulunduğu kayıt kuruluşundan veya linkte yer alan diğer kayıt kuruluşlarından biri seçilerek işlemlere devam ediliyor.

Başvurulardan TRABİS tarafından uygun bulunan alan adları **1 yıllığına** tahsis edilecek. 1 yılın sonunda ilgili taraf alan adı sahipliğini tekrardan yenileyebilir.

3. kategorinin tamamlanmasıyla birlikte ise müsait olan alan adları için "ilk gelen ilk alır" kuralı uygulanacak. Bu sebeple, 3. kategori kapsamında öncelikli alan adına sahip olunması halinde "a.tr" alan adı için başvurunun süresi içinde yapılması oldukça kritik.

İlgili Karar'ın tam metnine buradan ulaşabilirsiniz.

Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Prof. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Doç. Dr. Mehmet Bedii Kaya
bedii.kaya@gokce.av.tr

Elif Aksöz
elif.aksoz@gokce.av.tr

Yağmur Yollu
yagmur.yollu@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

info@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

The Fine Print yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Fine Print'de yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Fine Print Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.